

28ste zondag door jaar C

Lc. 17, 11-19

Twee lezingen vandaag over melaatsheid. Iets wat, zo zijn wij geneigd te denken, ver van ons af staat, in tijd en in ruimte, maar wellicht is niets minder waar, want melaatsheid komt in de wereld van vandaag, een wereld die met alle sociale media steeds kleiner wordt, nog steeds voor en daarvoor hoeven we ons hoofd niet in het zand te steken. Natuurlijk, het is ver weg, ergens in Zuidoost-Azië of op wat eilandjes voor de Afrikaanse kust, maar het is er nog wel. We hoeven niet alleen terug te denken aan paters als Damiaan De Veuster of Peerke Donders van ruim een eeuw geleden, nee, ook nu is het er, al is het wellicht in handen van Artsen zonder Grenzen. We noemen het nu lepra, maar het komt nog steeds voor.

Kijken we naar dat verhaal van vandaag, om te beginnen, dat eerste verhaal over Naäman. We stappen even iets terug ten opzichte van het stukje wat we gehoord hebben. In dat stukje dat daarvoor staat horen we dat Naäman een legeroverste is, iemand met macht en gezag, maar tegelijk iemand die naar genezing zoekt. Hij weet, hij merkt aan alle fronten dat hij er op een of andere manier door zijn ziekte niet bij hoort. Daarom wil hij genezen worden en slechts het feit dat hij legeraanvoerder is maakt dat hij een gevolg bij zich heeft, horigen, ondergeschikten, mensen die van hem afhankelijk zijn en die hem dus niet in de steek gelaten maar begeleid hebben naar dat andere land Israël, waar hij de profeet van God, Elisa, tegenkomt. Die heeft hem geboden om zich zeven maal onder te dompelen in de Jordaan. Daar, als we goed luisteren, horen we hoe God hem en ons tegemoet komt. Zeven, het heilig getal, de dagen van de schepping, de Jordaan, de rivier die de levensader is van het land Israël en die dus ook Naäman nieuw leven gaat geven. Die rivier die we straks kennen van de doop van Jezus in diezelfde Jordaan. Naäman wordt genezen, zijn melaatsheid valt van hem af. Hij is rein, een zuivere huid als de huid van een baby en hij gaat terug. Hij gaat terug naar Elisa om hem maar vooral God te bedanken. Elisa laat daar verder niks aan gelegen zijn. Hij neemt niets van de dank aan als zijnde zijn werk. Geen cadeaus, geen goede woorden, geen presentjes, niets hoeft Elisa te hebben, oftewel dit alles is het werk van God en Naäman begrijpt dat. Hij pakt bij wijze van spreken zijn cadeaus, zijn presentjes weer in en vraagt grond, aarde om mee te nemen, zodat hij in zijn thuisland, Syrië, straks op heilige grond toch de God van Israël kan loven en danken. We zien wonderbaarlijke genezing, gevolgd door lofprijzing aan God.

Datzelfde aspect zien we terug in het evangelie. Ook daar worden mensen van melaatsheid genezen, tien stuks maar, alsof Lucas wil duidelijk maken dat Jezus als zoon van God toch echt tot meer in staat is dan die profeet Elisa die één man kon genezen. Tien man genezen, maar slechts één komt er terug. En wat doet die ene? Ook hij buigt zich voor Jezus' voeten neer ter aarde en brengt daar Jezus en daarmee God lof. Dankbaar voor zijn genezing. Beiden, Naäman en de

genezende die voor Jezus neerknielt, zijn mensen die van buiten gekomen zijn. Een Syriër en iemand uit Samaria, alsof de verhalenvertellers ons willen zeggen: het is toch maar iemand van verder weg, het staat op afstand, het heeft niet zoveel met ons te maken.

Zoals ik net al zei over de lepra van nu, het is ver weg; wat hebben wij daar nog mee te maken? Maar in hun lofbetuigingen aan God komen ze weer heel dicht bij ons, want ook wij willen bij God zijn. Daarom zijn we toch hier bij elkaar. De afstand kan en moet overbrugd worden. En als we dan kijken vandaag de dag dan gaat het misschien minder over melaatsheid, over lepra, maar tegelijk is er nog aids of ebola. U herinnert zich waarschijnlijk ook nog dat een paar maanden terug het hele land op de kop stond omdat in Rotterdam een vrouw in het ziekenhuis lag die ebola had en snel in quarantaine gebracht moest worden, zo besmettelijk is die ziekte. Dat in quarantaine brengen is misschien wel het meest typische van dat soort ziektes. Mensen worden afgezonderd, opzij gezet. De melaatse in Elisa's tijd, de melaatse in Jezus' tijd en nu die mensen met ernstige, besmettelijke ziektes. Een aparte kamer met speciale sluisruimtes voordat er iemand die volledig ingepakt is in beschermende kleding er bij mag.

En dat brengt mij van de ziekte naar hoe we met mensen omgaan in onze tijd. Want het gaat niet alleen om medisch buitengesloten, het gaat vaak ook om mensen die sociaal/maatschappelijk buitengesloten zijn. Mensen die om economische redenen buiten de boot vallen. Zelfs hier in ons land, in onze stad gaat het om die mensen. Hier, in Eindhoven, stad die vandaag feest, waar duizenden op de been zijn om te kijken hoe anderen prachtige prestaties leveren, in deze stad van 200.000 inwoners, leven meer dan 300 mensen iedere dag als dakloze, als zwerver of verwarde persoon op straat. En dan mogen we zeggen: wat doen wij daar aan? Onze collega, Rob Kosterman, is in het straatpastoraat gegaan om zo dicht mogelijk tussen en met die mensen te kunnen werken en de weg te wijzen in het leven. En soms een stukje de weg naar God.

Maar dan blijft de vraag: wat doen wij? Wat doen wij zoals wij hier vandaag zitten? We kunnen de deuren van onze kerk openstellen, van de pastorie, wat we straks in de wintertijd weer doen als op zaterdag als het gaat vriezen, de dak- en thuislozen welkom zijn. In die uren dat ze nog niet in de nachtopvang terecht kunnen, dat ze welkom zijn voor een kop soep, een warme kop koffie of thee, een broodje erbij, maar nog: wat doen wij zoals we hier zitten? Deuren openzetten alleen is niet voldoende, we moeten proberen de deuren van ons hart te openen en zo mensen welkom te heten, hoe vervreemd, verward, vreemd of van veraf ze ook zijn. We mogen ze als christenen, als katholieken van deze tijd niet buitensluiten. Ook zij horen erbij. Zoals Naäman, de Syriër erbij horen, zoals de melaatse uit Samaria erbij hoort, zo horen ook zij erbij, maar ze kunnen er alleen bij horen als wij, net als Elisa of Jezus, ons hart openen en hen toestaan bij ons, zodat we samen God lof kunnen zeggen. Amen.

Henry Vermeulen, diaken